

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 13 sierpnia 2026 roku

Sprawa: zapytanie nr 3651
Znak sprawy: ST3.054.12.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na zapytanie nr 3651 grupy posłów na Sejm RP w sprawie terminu przekazywania środków stanowiących wyrównanie kwoty potrzeb edukacyjnych na podstawie art. 36 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, uprzejmie informuję.

Od roku 2025 dochody jednostek samorządu terytorialnego są ustalane, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹. Ustawa ta wprowadziła pojęcie potrzeb finansowych jednostek samorządu terytorialnego², które to potrzeby podlegają finansowaniu zwiększonymi dochodami z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych, a w przypadku gdy są one niewystarczające - subwencją ogólną z budżetu państwa. Potrzeby finansowe jednostki (w tym potrzeby oświatowe) są zatem elementem kalkulacyjnym do ustalenia subwencji ogólnej z budżetu państwa, a nie dochodem jednostek samorządu terytorialnego. W związku z tym nie jest zasadne rozpatrywanie tylko jednego elementu kalkulacyjnego systemu nie biorąc pod uwagę pozostałych potrzeb finansowych jednostek samorządu terytorialnego.

¹ Dz.U. poz. 1572, z późn. zm.

² zgodnie z art. 23 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, potrzeby finansowe jednostki to suma potrzeb: wyrównawczych, oświatowych, rozwojowych, ekologicznych oraz uzupełniających.

Powyższa ustawa przewiduje mechanizm weryfikowania potrzeb finansowych ustalonych na rok poprzedni, w tym potrzeb oświatowych. Zgodnie z art. 36 ust. 1 ww. ustawy, minister właściwy do spraw:

- 1) oświaty i wychowania - w zakresie potrzeb oświatowych,
 - 2) środowiska - w zakresie potrzeb ekologicznych,
 - 3) finansów publicznych - w zakresie pozostałych potrzeb finansowych
- w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku bazowym, ponownie oblicza kwoty potrzeb finansowych jednostek samorządu terytorialnego za rok bazowy, porównuje potrzeby finansowe, o których jednostki zostały poinformowane w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej³, z obliczonymi ponownie potrzebami finansowymi, i ustala różnicę między tymi kwotami.

W tym miejscu należy wyjaśnić, że w rozumieniu przepisów art. 36 ww. ustawy rokiem bazowym jest 2025 r., a rokiem budżetowym jest 2027.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania oblicza kwoty potrzeb oświatowych za rok 2025 r. z uwzględnieniem zmiany zakresu zadań oświatowych, w stosunku do zakresu zadań przyjętych do obliczenia potrzeb oświatowych, o których jednostki samorządu terytorialnego zostały poinformowane 31 stycznia 2025 r., oraz środków z rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego przekazanych w trakcie 2025 roku z tytułu wzrostu zadań oświatowych.

Jeżeli różnica między potrzebami oświatowymi ustalonymi na rok 2025 a potrzebami ponownie obliczonymi na ten rok jest niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w styczniu 2025 r., nie dokonuje się dalszych czynności.

Powyższe przepisy oznaczają, że czynności w zakresie porównywania potrzeb finansowych dokonują ministrowie, którzy ustalili pierwotne kwoty potrzeb finansowych. Zatem minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, który ustalił potrzeby oświatowe porównuje potrzeby oświatowe. Minister właściwy do spraw środowiska dokonuje porównania w zakresie potrzeb ekologicznych. W odniesieniu do pozostałych potrzeb finansowych odpowiednich czynności dokonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Ministerstwo Edukacji Narodowej dokonuje ponownego przeliczenia potrzeb oświatowych na podstawie danych pochodzących z systemu informacji oświatowej, czyli na podstawie danych pochodzących z tego samego źródła, co pierwotne obliczenia na 2025 rok.

Obecnie informacje przekazane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Ministerstwo Klimatu i Środowiska są analizowane i porównywane. Po przeprowadzeniu odpowiednich wyliczeń, na podstawie algorytmów określonych w art. 36 ust. 5 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, zostaną dokonane przez Ministra Finansów i Gospodarki ewentualne korekty subwencji ogólnej na rok 2027. Ustawowy mechanizm korekty

³ na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy

potrzeb finansowych za rok 2025 jest bowiem dokonywany na etapie obliczania potrzeb finansowych na rok 2027, a w konsekwencji subwencji ogólnej na rok 2027.

O wysokości skorygowanych kwot jednostki samorządu terytorialnego zostaną poinformowane w terminie do 15 października 2026 r. oraz drugi raz w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na rok 2027.

Ponadto informuję, że w trakcie roku budżetowego dochody jednostek samorządu terytorialnego na dany rok budżetowy mogą być zwiększone ze środków rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 34 ww. ustawy. Środki tej rezerwy mogą być przeznaczone dla jednostek samorządu terytorialnego realizujących zadania bieżące lub inwestycyjne m.in. w obszarze oświaty, w szczególności w przypadku wzrostu zakresu zadań oświatowych w stosunku do zakresu zadań przyjętego do obliczenia potrzeb oświatowych na rok budżetowy.

Podział tej rezerwy w obszarze oświaty w roku 2025 nastąpił na podstawie kryteriów opracowanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz reprezentacją jednostek samorządu terytorialnego. W kryteriach tych był zawarty również tytuł *Dofinansowanie wzrostu zakresu zadań oświatowych w stosunku do zakresu zadań przyjętego do obliczenia potrzeb oświatowych na rok 2025*. W związku z powyższym, jednostki samorządu terytorialnego po spełnieniu ustalonych kryteriów już w trakcie roku 2025 otrzymały dodatkowe środki z ww. rezerwy na wzrost zadań oświatowych, aby nie musiały ponosić wydatków na kształcenie większej liczby uczniów, niż uwzględniono przy naliczaniu kwoty potrzeb edukacyjnych na dany rok budżetowy.

W roku 2025 z rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego w obszarze oświaty z ww. tytułu otrzymało 1 486 jednostek samorządu terytorialnego środki w łącznej wysokości 221 071 tys. zł.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Hanna Majszczyk
podsekretarz stanu

w Ministerstwie Finansów